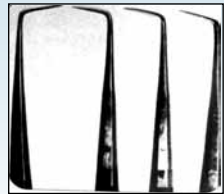

Tracing the scientific evidence of periodontal disease and its treatment during the 19th century

M. Karaïskou¹, A. Tsami²

Since the early 19th century, the theoretical knowledge and therapeutic approaches that were associated with the hard and soft tissues of the intraoral cavity, started to be presented methodically and progressively analyzed, supported by sufficiently, according to the data of that time, scientific verification. In both Europe and North America, there have been significant scientific and literature publications, which essentially delineated the foundations for the evolution of modern Periodontology.

For the first time, the term "alveolar pyorrhea" is reported and analyzed and is associated exclusively with periodontal disease and its progression, while microbial groups are "recognized" and involved in the pathogenesis of gingival disease, while the key role of the calculus is highlighted in the appearance and progression of periodontal disease. At the same time, it is estimated that the complete removal of calculus depositions is necessary and therefore decisive process in the treatment of the disease and for this purpose the first periodontal curettes are designed, to implement "subgingival curettage". Moreover, it is proposed and adopted by clinicians gingivectomy as the appropriate method for the removal of "diseased gingiva" and "subgingival calculus." Also, at the end of the 19th century a new therapeutic approach addressing furcation involvement and more specifically resection of the roots, in order to avoid extraction of molars with furcation defects.

By the mid-century, the first toothbrushes are designed, some of which are largely similar to today's brushes. During this time, the interest of the clinicians is focused on achieving the best possible healing, whereas this is ensured after the application of various mouthwash solutions. Finally, it is properly advertised by professionals the potential of dental and periodontal treatment.

In this article, it will be analyzed all those scientific evidence, which were collected for periodontal disease and its treatment, closely tracing data, obtained by adequate scientific documentation and forward to authoring proceedings of the 19th century.

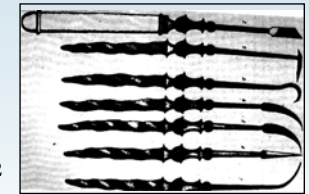
Key words: periodontal disease, periodontal treatment, 19th century

Odontostomatological Progress 2016, 70 (3): 456-468

1. DDS
2. DDS, Dr.Dent

Department of Periodontology, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon Str., Goudi, 115 27 Athens

Ιχνηλατώντας τα επιστημονικά βήματα τεκμηρίωσης της περιοδοντικής νόσου και της θεραπείας κατά τον 19ο αιώνα

M. Καραϊσκού¹, Α. Τσάμη²

Από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα, οι θεωρητικές γνώσεις αλλά και οι θεραπευτικές τεχνικές, που συσχετίζονταν με τους σκληρούς αλλά και μαλακούς ιστούς του στόματος, άρχισαν μεθοδικά να παρουσιάζονται και σταδιακά να αναλύονται, υποστηριζόμενες σε μεγάλο βαθμό από επαρκή, σύμφωνα με τα δεδομένα εκείνης της εποχής, επιστημονική εξακρίβωση. Τόσο στην Ευρώπη όσο και στη Βόρεια Αμερική, υπήρξαν σημαντικές εκδόσεις επιστημονικών συγχρημαμάτων καθώς και δημοσιευμάτων, στα οποία οριοθετήθηκαν ουσιαστικά οι βάσεις για την εξέλιξη της σύγχρονης Περιοδοντολογίας.

Αναφέρεται και αναλύεται για πρώτη φορά ο όρος «φατνιακή πυόρροια», η οποία συσχετίστηκε αποκλειστικά με την περιοδοντική νόσο και την εξέλιξή της, «αναγνωρίζονται» ομάδες μικροβίων, οι οποίες εμπλέκονται στην αιτιοπαθογένεια των παθήσεων των ούλων, ενώ επισημαίνεται ο καθοριστικός ρόλος της τρυχίας στην εμφάνιση και στην εξέλιξη της περιοδοντικής νόσου. Παράλληλα, εκτιμάται ότι η πλήρης απομάκρυνση των τρυχιακών εναποθέσεων αποτελεί απαραίτητη και, συνεπώς, καθοριστική διαδικασία στην αντιμετώπιση της νόσου και για αυτό το σκοπό σχεδιάζονται τα πρώτα εργαλεία που ήταν διάφορα ξέστρα, με σκοπό την εφαρμογή της «υποουλικής απόξεσης». Την ίδια εποχή, προτείνεται για πρώτη φορά και υιοθετείται από τους κλινικούς η ουλεικτομή, ως η καταλληλότερη μέθοδος για την απομάκρυνση των «πασχόντων ούλων» και της «υποουλικής τρυχίας». Τέλος, στα τέλη του 19^{ου} αιώνα προτείνεται και μία νέα θεραπευτική προσέγγιση αντιμετώπισης των μεσορριζικών βλαβών, και πιο συγκεκριμένα η εκτομή ριζών, με σκοπό την αποφυγή εξαγωγής ρομφιών με παρόμοιες περιοδοντικές βλάβες.

Επιπλέον, στα μέσα αυτού του αιώνα, σχεδιάζονται οι πρώτες οδοντόβουρτσες, μερικές εκ των οποίων σε μεγάλο βαθμό προσομοιάζουν με τις σημερινές. Παράλληλα, το ενδιαφέρον των κλινικών επικεντρώνεται στην επίτευξη της καλύτερης δυνατής επούλωσης, εκτιμώντας ότι αυτή εξασφαλίζεται μετά τη χρήση διαφόρων στοματοπλυμάτων. Τέλος, διαφημίζονται κατάλληλα από επαγγελματίες της εποχής οι δυνατότητες της οδοντιατρικής αλλά και της περιοδοντικής θεραπείας.

Λέξεις ευρετηρίου: περιοδοντική νόσος, περιοδοντική θεραπεία, 19^{ος} αιώνας

Οδοντοστοματολογική Πρόοδος 2016, 70 (3): 456-468

1. Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
2. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Εργαστήριο Περιοδοντολογίας, Οδοντιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θηβών 2, Γουδί, 115 27 Αθήνα